

ABORTUS UIT DE STRAFWET HALEN: *Weer een onwerkbare wet?*

Het wetsvoorstel inzake zwangerschapsafbreking, dat sinds oktober 2019 in het federale parlement in bespreking is, bevat **verschillende bepalingen** die bedoeld zijn om **abortus uit het strafrecht te halen**.

Deze samenvatting biedt een synthese van de analyse die het Dossier van het Europees Instituut voor Bio-ethiek wijdde aan de inhoud en effecten van dit voorstel tot depenalisering van abortus.

1. De illegaal uitgevoerde abortus zal voortaan niet langer strafrechtelijk vervolgd worden, indien de vrouw ermee instemt

Onder de talrijke bepalingen (*verlenging van de zwangerschapstermijn van 12 tot 18 weken, verkorting van de bedenktijd, uitbreiding van de mogelijkheden van medische abortus, ...*), voorziet het wetsvoorstel een **bijna volledige depenalisering** (dwz het afschaffen van enige sancties) van **abortus**, ook wanneer de abortus wordt verricht in overtreding van de nieuwe wettelijke richtlijnen.

Enkel in het geval dat abortus tegen de wil van de vrouw wordt uitgevoerd, **blijven de strafrechtelijke sancties** uit het Strafwetboek gelden.

Zo zal er **geen enkele strafrechtelijke sanctie meer gelden** (noch voor de behandelaar, noch voor de vrouw), **voor een abortus die illegaal wordt uitgevoerd** (bijvoorbeeld na 18 weken – dat is 4,5 maanden - zwangerschap) maar **met de instemming** van de vrouw.

2. Kan abortus die illegaal is uitgevoerd met instemming van de vrouw worden onderworpen aan alternatieve sancties?

Zijn er bij afwezigheid van een strafsanctie andere rechtsgronden die het mogelijk maken te voorkomen dat abortussen illegaal worden uitgevoerd, zelfs als de vrouw ermee instemt?

STRAFRECHTELIJKE SANCTIES VOOR ONOPZETTELIJKE DOODSLAG OF SLAGEN EN VERWONDINGEN

Indien de vrouw geen klacht indient, kunnen strafrechtelijke boetes voor **slagen en verwondingen** slechts in **zeer hypothetische gevallen** worden **ingeroepen** voor een illegaal uitgevoerde abortus.

Een illegaal uitgevoerde abortus (tot het einde van de zwangerschap) zonder nalatigheid of verwonding, **kan niet strafrechtelijk vervolgd worden als de vrouw daarmee instemt**.

BURGERLIJK AANSPRAKELIJKHEIDSRECHT

Burgerlijke aansprakelijkheid (met of zonder overeenkomst) vormt **absoluut geen** doeltreffende rem op de abortuspraktijk buiten het wettelijk kader, omdat het de **volledige last bij de vrouw legt: zij moet een klacht indienen** en het verband **bewijzen** tussen deze illegale abortus en de schade die zij zou hebben geleden.

TUCHTSTRAFFEN

Zich baseren op de tuchtstraffen van de Orde van Artsen is **geen** doeltreffende basis om het naleven van de abortusrichtlijnen te waarborgen.

Tuchtsancties zijn **niet bedoeld** om het **naleven van de wet te waarborgen**, maar om de juiste geneeskunde te waarborgen. Een **illegale abortus** wordt vandaag **niet**, en zal later hoogstwaarschijnlijk ook niet, **onderworpen worden aan tuchtmaatregelen**.

3. Leggen buurlanden strafrechtelijke sancties op voor illegale abortus met instemming?

Zowel **Nederland** als **Frankrijk** leggen **strafrechtelijke sancties** op voor de gevallen waarin een **abortus** zou worden toegepast **in strijd met het wettelijk kader, ook als de vrouw ermee instemt**.

CONCLUSIE – Een nieuw niet werkbaar wettelijk kader betreffende abortus

Uit de analyse van de **drie mogelijkheden** van alternatieve sancties in de plaats van strafrechtelijke sancties, blijkt dat **geen enkele ervan doeltreffend is en volstaat** om het nieuw **voorgestelde wetskader** inzake abortus echt **bindend te maken** (*bedenktijd van 2 dagen, zwangerschapstermijn van 18 weken, ...*).

Zonder een daadwerkelijke potentiële sanctie, is het wettelijk kader betreffende abortus in het **nieuwe wetsvoorstel, volledig onwerkbaar**, precies omdat het **geen bindend karakter** heeft.

Meer bepaald brengt het **overschrijden van de zwangerschapstermijn** van 18 weken **geen enkele sanctie** met zich. In die omstandigheden wordt de **limiet van 18 weken totaal fictief en zonder effect: een abortus uitgevoerd op 20, 30 of 40 weken** zal derhalve op zichzelf **ook niet verwerpelijk** zijn.

We stellen ons derhalve **vragen** bij de **logica** van **nieuwe richtlijnen** voor de abortuspraktijk, als er **geen enkele dwingende sanctie** aan verbonden wordt.

Het **resultaat**, al dan niet gewild, van het wetsvoorstel dat nu ter bespreking ligt, komt neer op een **volledige depenalisering** van de **vrijwillige zwangerschapsafbreking**, en dat tot het **einde** van de **zwangerschap**.